

Dyplomy krótkofalarskie

Przygotowanie:

Klub Krótkofalowców PZK LAB-EL HF5L

<https://hf5l.pl/>

Wirtualny Oddział Terenowy PZK (OT-73)

<https://ot73.pzk.org.pl/>

Autorzy:

Tomasz Barbachowski SP5UAF

Ostatnia aktualizacja:

2021-01-24

Dyplomy krótkofalarskie to jedna z dziedzin krótkofalarstwa. Są tacy radioamatorzy, którzy w szczególny sposób interesują się zdobywaniem takich dyplomów, a inni zdobywają dyplomy przy okazji krótkofalarskiej aktywności. Niektórzy wybierają tylko jeden czy dwa programy dyplomowe, a inni zbierają wszystkie dyplomy, jakie są dostępne. Podejścia do tematu są różne - każde jest na swój sposób dobre. Zaczniemy jednak od tego, czym są takie dyplomy, kto je wydaje, jak można je zdobyć i otrzymać itd.

Dyplom to swego rodzaju wyróżnienie za jakieś osiągnięcie (mniejsze czy większe). Dyplomy krótkofalarskie są wydawane za nawiązanie łączności z pewną określoną grupą stacji. Czasem dyplom wymaga przeprowadzenia określonej liczby takich łączności.

Ogólne zasady

Pierwszym przykładem, który warto omówić jest dyplom POLSKA wydawany przez Polski Związek Krótkofalowców. Dyplom jest wydawany za przeprowadzenie łączności ze stacjami z wszystkich województw naszego kraju. Podstawowy dyplom wymaga przeprowadzenia po jednej łączności z każdym województwem. Spełnienie tych wymagań nie jest trudne. Dyplom jednak posiada kilka klas - najwyższa, złota, klasa dyplomu jest przyznawana za przeprowadzenie 12 łączności z każdym z województw. Aby zdobyć taki dyplom, trzeba już nieco się napracować.... W każdym razie zapewne nie uda się to w ciągu jednego popołudnia. Dyplom POLSKA można także zdobyć z wyróżnieniami, np. za łączności tylko emisjami cyfrowymi albo za łączności tylko na jednym paśmie. O ile z perspektywy polskiej stacji zdobycie dyplomu POLSKA w paśmie 80 metrów (w dowolnej klasie), o tyle zdobycie nawet podstawowego dyplomu w paśmie 10 metrów już nie jest takie proste. Aby otrzymać dyplom należy przestać do wydawcy wykaz przeprowadzonych łączności czyli wysłać zgłoszenie. Czasem wraz ze zgłoszeniem należy dokonać opłaty za dyplom - niektóre dyplomy, szczególnie te wysyłane pocztą w tradycyjnej postaci, wymagają wniesienia opłaty przez zgłaszającego.

Już te podstawowe informacje, dotyczące dyplomu POLSKA, nieco wyjaśniają pewne zasadnicze informacje:

- dyplomy wydawane są przez organizacje lub kluby krótkofalarskie, a czasem przez indywidualnych krótkofalowców;
- zasady uzyskania dyplomu określa jego regulamin, ale zawsze dyplom jest wydawany za przeprowadzenie określonych łączności;

©Klub Krótkofalowców PZK LAB-EL HF5L
Warszawa 2021

Opracowanie niniejsze może być rozpowszechniane i kopiowane na zasadach niekomercyjnych w dowolnej postaci (elektronicznej, drukowanej itp.) i na dowolnych nośnikach lub w sieciach komputerowych pod warunkiem nie dokonywania w nim żadnych zmian i nie usuwania nazwiska autorów.

Na tych samych warunkach dozwolone jest tłumaczenie na języki obce i rozpowszechnianie tych tłumaczeń. Na rozpowszechnianie na innych zasadach konieczne jest uzyskanie pisemnej zgody autorów.

- dyplomy często są wydawane z dodatkowymi wyróżnieniami (nalepkami), np. za jedno pasmo, za jedną emisję itd.
- aby uzyskać dyplom do wydawcy dyplomu należy przesłać odpowiednie zgłoszenie;
- niektóre dyplomy wymagają wniesienia opłaty

Powyższe zasady generalnie dotyczą prawie wszystkich dyplomów krótkofalarskich. Generalnie każdy dyplom posiada swój regulamin i należy się z tym regulaminem zapoznać. W przypadku wątpliwości zawsze można zadać pytanie Award Managerowi - czyli osobie odpowiedzialnej za obsługę zgłoszeń do dyplomu.

Komu są potrzebne dyplomy krótkofalarskie

Dyplomy to po prostu jeden z elementów krótkofalarstwa. Zawsze tak było i tak pewnie pozostanie. Nie ma żadnego przymusu, aby takie dyplomy gromadzić. Niektórych krótkofalowców to zupełnie nie interesuje i nie posiadają żadnych dyplomów.

Są także tacy, którzy pasjonują się zdobywaniem kolejnych dyplomów. Niektórzy krótkofalowcy pasjonują się takimi dyplomami, które jest bardzo trudno zdobyć, a przeprowadzenie łączności niezbędnych do zdobycia takich dyplomów często zajmuje wiele lat.

Organizacje wydające dyplomy robią to, aby promować łączności z określonymi stacjami (np. w przypadku dyplomu POLSKA są to łączności

ze stacjami polskimi) lub promować jakieś specjalne wydarzenie (rocznica, okolicznościowa impreza itp.).

Dyplomy stałe i okolicznościowe (krótkookresowe)

Dyplomy stałe to takie, które są wydawane cały czas - niezależnie od okresu czasu. Do takich dyplomów należy kilka razy już wspomniany dyplom POLSKA. Jeżeli spełniliśmy warunki tego dyplomu, w każdej chwili możemy przesłać nasze zgłoszenie, aby taki dyplom uzyskać. Niektóre organizacje po prostu wydają dyplomy, aby promować swój kraj czy region.

Dyplomy okolicznościowe są zwykle krótkookresowe - możliwość spełnienia warunków dyplomu wynosi zwykle od kilku dni do kilku tygodni (czasem dłużej). Tego rodzaju dyplomy wydawane są dla upamiętnienia historycznych wydarzeń, jubileuszów, urodzin znanych osobistości czy różnych imprez. Przykładem takiego wyróżnienia może być dyplom "90 Lat PZK i 95 Lat IARU". Łączności zaliczane do tego dyplomu można było nawiązać tylko w okresie od 1 lutego do 1 marca 2020 roku (szczegóły na stronie <https://90.pzk.org.pl/>).

Poniżej umieszczone zostały przykłady okolicznościowych dyplomów. Pierwszy z nich był wydany z okazji 20-lecia aktywności stacji amatorskiej ze Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS). Drugi przykład to dyplom okolicznościowy wydany z okazji 100-lecia Tajwanu.

Gdzie znaleźć regulaminy

Praktycznie każda krajowa organizacja radioamatorska wydaje dyplomy. Poza tym dyplomy wydają różne kluby czy grupy krótkofalowców (formalne i nieformalne). Ogólnie rzecz biorąc dyplomów jest bardzo dużo, a regulaminy niektórych pokrywają się ze sobą.

Największy spis dyplomów z całego świata został wykonany przez amerykańskiego krótkofalowca K1BV. Utworzona przez niego lista jest dostępna w Internecie pod adresem <https://www.dxawards.com/>.

Osoby zainteresowane dyplomami powinny także śledzić biuletyny

informacyjne, grupy dyskusyjne czy dedykowane grupy FaceBook. Źródeł informacji jest bardzo wiele.

Zgłoszenia do dyplomów

Dyplomy płatne zwykle wymagają, aby przesłać papierowe zgłoszenie z tzw. listą GCR. Jest to skrót od angielskiego terminu **General Certification Rules**. Lista GCR to [pop prostu lista łączności zgłaszanych do dyplomu. Taka lista powinna zawierać wszystkie te informacje, które zwyczajowo umieszczamy na karcie QSL: znak korespondenta, datę łączności, czas (UTC) nawiązania łączności, emisję, częstotliwość

lub pasmo, raport nadany, raport odebrany. Czasem wymagane jest także wymienienie skrótu kontynentu stacji korespondenta.

W przypadku niektórych dyplomów lista GCR musi być dodatkowo potwierdzona przez dwóch krótkofalowców, przez lokalny klub lub krajowego award managera.

W ostatnich latach coraz więcej dyplomów można uzyskać posługując się potwierdzeniem elektronicznym. W takim wypadku wystarczy przesłanie wyciągu z logu (w formacie ADIF) - taki wyciąg jest równoważny z listą GCR.

Ponadto coraz częściej wydawcy dyplomów okolicznościowych umożliwiają uzyskanie dyplomu w postaci elektronicznej (jako plik PDF lub JGP) praktycznie bez przesyłania zgłoszenia. Przykładem jest wspomniany dyplom "90 Lat PZK i 95 Lat IARU". Aby zdobyć ten dyplom konieczne było przeprowadzenie odpowiedniej liczby łączności ze stacjami okolicznościowymi, które brały udział w tym jubileuszu. Dzienniki tych stacji są udostępnione do przeszukiwania. Aby uzyskać dyplom wystarczy wpisać swój znak w wyszukiwarkę i przeprowadzić wyszukiwanie. Wtedy następuje automatyczne przeszukanie dostępnych logów i jeśli wszystko jest poprawnie, pojawia się przycisk z możliwością wygenerowania dyplomu. Po kliknięciu pobieramy plik elektroniczny z dyplomem wydanym dla naszego znaku.

Opisane sposoby nie wyczerpują wszystkich możliwości, jakie mają współcześni krótkofalowcy.

Dyplomy wydawane przez Polski Związek Krótkofalowców

PZK wydaje kilka atrakcyjnych dyplomów - niektóre mają już całkiem długą historię.

- **AC-15-Z** (All Countries of the 15th Zone) - dyplom za łączności z wszystkimi krajami strefy WAZ-15.
- **W-21-M** (Worked 21 Meridian) - dyplom za łączności z wszystkimi krajami, których granice przebiegają przez południk 21.
POLSKA - dyplom za łączności ze stacjami z wszystkich polskich województw.
- **SP-PA** (SP-Powiat Award) - dyplom ze stacjami z minimum 100 polskich powiatów.
- **Digi-SP** - dyplom za łączności przeprowadzone emisjami cyfrowymi ze stacjami polskimi z różnych kwadratów lokatora.
- **Poland without Borders** - dyplom za łączności z różnymi okręgami administracyjnymi krajów Unii Europejskiej.
- **Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II** - łączności z krajami, które odwiedził Jan Paweł II.
- **Polskie Miasta** - dyplom za łączności ze stacjami z dużych polskich miast.
- **SP 50 MHz** - dyplom za łączności z określoną liczbą polskich lokatorów w paśmie 6 metrów.
- **SP EU-Union** - dyplom za łączności ze stacjami z krajów Unii Europejskiej.
- **SP 136 kHz** - dyplom dla stacji zagranicznych za łączności z Polską w paśmie 136 kHz.
- **Prefixes-SP** - dyplom za łączności z polskimi stacjami posiadającymi różne prefiksy (80 prefiksów w pasmach KF, 40 prefiksów w pasmach powyżej 30 MHz).
- **Hunter PZK Awards** - specjalny dyplom-wyróżnienie za zdobycie kilku dyplomów wydawanych przez PZK.

Szczegółowe informacje dotyczące dyplomów wydawanych przez PZK można znaleźć na dedykowanej stronie <https://awards.pzk.org.pl/>.

Warto także zaznaczyć, że wiele Oddziałów Terenowych PZK wydaje dyplomy (stałe lub tymczasowe). Przykładem jest dyplom WARSZAWA za łączności ze stacjami nadającymi ze stolicy Polski. Ten dyplom wydawany jest przez OT-25 (Warszawski Oddział Terenowy PZK). Poniżej

z kolei znajduje się przykład dyplomu "Ziemia Świętokrzyska" oraz dyplomu "Przyjaciel Dziecka" wydawanego w latach 90.

Program Dyplomowy PGA

Wśród innych polskich dyplomów z pewnością na wyróżnienie zasługują **Program Dyplomowy PGA**. Celem tego przedsięwzięcia jest promowanie łączności z polskimi gminami. Gmin w Polsce jest dużo, w niektórych nie ma czynnych krótkofalowców albo nie ma ich w ogóle, a więc zdobycie dyplomu wyższych klasach nie jest proste, wymaga czasu i uważnego śledzenia zapowiedzi aktywności z polskich gmin. Program PGA posiada własną stronę internetową <http://spga.pl/>, na której można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące dyplomów.

Program PGA wyróżnia także takich, krótkofalowców, którzy decydują się na to, aby aktywować na pasmach poszukiwane gminy. Dla takich "aktywatorów" regulamin przewiduje oddzielne wyróżnienia.

Osoby związane z Programem Dyplomowym PGA organizują także krajowe zawody PGA Contest (<https://pga-zawody.pzk.pl/Nowy/zawody.php>). Portal PGA Contest to generalnie dobre źródło informacji na temat naszych krajowych zawodów.

Najważniejsze dyplomy zagraniczne

Określenie "najważniejsze" może nie jest najszcześliwsze, ponieważ "ważność" zależy od indywidualnych preferencji i zainteresowań. Można jednak wymienić takie dyplomy, które cieszą się ogromną popularnością. Posiadanie takich dyplomów świadczy o osiągnięciach, wymagających wielu lat aktywnej pracy na pasmach, znajomości propagacji i zazwyczaj wymaga utrzymywania swojej stacji na wysokim poziomie technicznym. Z tego właśnie powodu o wielu tego rodzaju wyróżnieniach mówi się, że są to **dyplomy wyczynowe**. I rzeczywiście zdobycie większości z nich należy rozpatrywać jako krótkofalarski wyczyn.

Program dyplomowy DXCC

Jest to bez wątpienia w skali całego świata dyplom cieszący się największą popularnością oraz największym poważaniem. Program dyplomowy DXCC jest prowadzony przez Amerykański Związek Krótkofalowców (ARRL - American Radio Relay League). Zasady przyjęte w DXCC mają generalnie wpływ na całe krótkofalarstwo, ponieważ w całym krótkofalarskim świecie przyjmuje się zasady zaliczania danego terenu jako oddzielnego "krótkofalarskiego kraju". W krótkofalarstwie taki kraj jest określany jako **podmiot** albo **podmiot DXCC**.

Podział na podmioty w wielu wypadkach nie pokrywa się z podziałem politycznym mapy świata. Przykładem najbliższym nam, jest Okręg Kalliningradzki Rosji. Formalnie jest to część Rosji, ale w krótkofalarstwie jest to oddzielny podmiot. Ponadto także pozostała część Rosji to dwa podmioty DXCC: Rosja Europejska i Rosja Azjatycka. Inny przykład to Grecja i jej wyspy. Poza samą Grecją trzema oddzielnymi podmiotami są Dodekanez, Kreta oraz Góra Athos.

Regulamin DXCC (obszerny dokument) bardzo szczegółowo określa, w jakiej sytuacji dany teren czy obszar może stanowić oddzielny podmiot DXCC. Jest to sporadyczne, ale na liście podmiotów DXCC następowały różne zmiany. W chwili, kiedy pisany jest ten artykuł na liście DXCC jest 340 podmiotów.

Wracając jednak do samych dyplomów. Podstawowy dyplom DXCC jest wydawany za potwierdzone łączności z minimum 100 podmiotów. Wydawane są także dyplomy jednopasmowe oraz wyróżnienia za kolejne potwierdzone podmioty.

O ile potwierdzenie łączności z liczbą 100 podmiotów nie jest specjalnie problematyczne, o tyle w miarę zaliczania kolejnych podmiotów jest coraz

(zweryfikowane) przez osobę wyznaczoną przez ARRL. Taka osoba to tzw. **DXCC Card Checker**. Na całym świecie jest grupa takich osób uprawnionych do weryfikacji kart QSL do DXCC. Mamy szczęście mieć taką osobę także w Polsce - jest to Leszek SP6CIK.

Szczegółowe informacje dotyczące programu dyplomowego DXCC można znaleźć na stronie <http://www.arrl.org/dxcc>.

Program dyplomowy IOTA

Tak jak DXCC opisuje krótkofalarki podział świata na podmioty, tak program dyplomowy IOTA określa podział na wyspy czy raczej grupy wysp. Jak można się domyślać dyplom jest wydawany za określoną liczbę łączności z różnymi grupami wysp na całym świecie. Skrót **IOTA** pochodzi od angielskiej nazwy **Island On The Air**.

Program dyplomowy IOTA jest prowadzony przy patronacie Brytyjskiego Związku Krótkofalowców (RSGB - Radio Society of Great Britain). Zasady IOTA szczegółowo określają sposób zaliczania danego obszaru jako oddzielnej wyspy. Każda wyspa lub grupa wysp zaliczana niezależnie do dyplomów IOTA otrzymuje swój numer identyfikacyjny. Taki numer jest zawsze poprzedzony skrótem kontynentu, na którym znajduje się wyspa. Na przykład Wyspa Wolin jest oznaczona symbolem EU-132. Z kolei należące do Antarktydy Szetlandy Południowe (South Shetland Islands) są oznaczone symbolem AN-010. Przy okazji warto dodać, że na South Shetland Is. znajduje się Polska Stacja Antarktyczna im. Henryka Arctowskiego. W składzie personelu tej stacji czasem znajdują się krótkofalowcy, którzy pracują z tej stacji, używając znaku HF0POL.

Nawiązanie łączności z niektórymi wyspami jest niezwykle trudne. Już samo dotarcie na niektóre wyspy jest skomplikowane i niebezpieczne, a uruchomienie stamtąd stacji wymaga wielu zabiegów.

Wśród polskich krótkofalowców, którzy w programie dyplomowym IOTA mają osiągnięcia na najwyższym światowym poziomie. Podobnie jak w przypadku DXCC, tak też w przypadku IOTA karty QSL zgłaszane do dyplomów muszą być zweryfikowane przez uprawnioną osobę. Szczęśliwie mamy taką osobę w Polsce - jest to Augustyn SP6BOW.

Warto dodać, że co roku w lipcu odbywają się zawody IOTA Contest organizowane przez RSGB. Jest to doskonała okazja do nawiązania łączności z wieloma poszukiwanymi wyspami. Szczegółowy regulamin zawodów można znaleźć na stronie <https://www.rsgbcc.org/>.

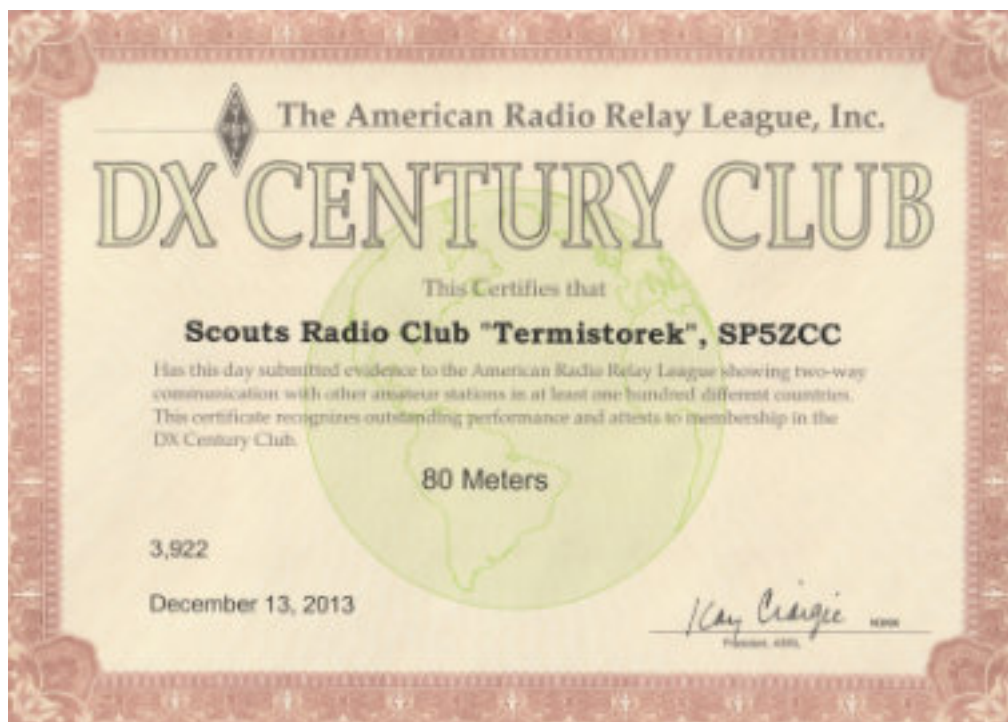
Dokładne informacje dotyczące programu dyplomowego IOTA można znaleźć na stronie internetowej <https://www.iota-world.org/>.

Dyplomy „CQ Amateur Radio”

„CQ Amateur Radio” albo też w skrócie „CQ” lub „CQ Magazine” to krótkofalarski miesięcznik wydawany w USA. Jest to prywatne wydawnictwo, które oprócz miesięcznika wydaje także książki o tematyce krótkofalarskiej. „CQ” jest także organizatorem największych zawodów krótkofalarskich (CQ WW DX Contest oraz CQ WW WPX Contest) i wydawcą kilku dyplomów, które w środowisku radioamatorów cieszą się bardzo dużym szacunkiem. Poniżej wymienimy trzy z tych dyplomów. Informacje o zawodach, dyplomach i publikacjach „CQ” można znaleźć na stronie <https://cq-amateur-radio.com/>.

USA-CA Awards

USA-CA czyli program dyplomowy USA-Counties Award. W tym programie dyplomy są zdobywane za łączności z różnymi hrabstwami (county) Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Podstawowy dyplom można zdobyć za 500 hrabstw. Wszystkich hrabstw jest w tej chwili 3077. Stacji amatorskich w USA jest dużo, ale mimo to zdobycie dyplomu za wszystkie hrabstwa jest nie byle jakim wyczynem i wymaga poświęcenia dużej ilości czasu. Pasjonaci tego dyplomu mają specjalne strony, gdzie

trudniej. Powyżej 320 potwierdzonych podmiotów trudności zaczynają już być niebagatelne. Wiele podmiotów DXCC to obszary, gdzie w ogóle nie ma krótkofalowców. Trzeba więc czekać na wyprawę DX, która pojedzie na taki teren, a kiedy ta wyprawa już tam będzie, należy znaleźć czas i trafić na propagację, która pozwoli nawiązać łączność. Są takie stacje, także w Polsce, które posiadają dyplomy za wszystkie albo prawie wszystkie podmioty na każdym z pasm fal krótkich (od 160 do 10 m). Takie osiągnięcie wymaga nie tylko doskonałych anten i stacji, ale także wielu godzin spędzonych przy radiu i wielu lat uważnego obserwowania pasm.

Tym, co wyróżnia dyplomy DXCC jest także sposób weryfikacji kart. Po pierwsze do DXCC zaliczane są takie łączności, które automatycznie potwierdzą się w systemie LoTW (pisaliśmy o tym szerzej w rozdziale, opisującym karty QSL). Jednak nie wszyscy korespondenci czy nie wszystkie wyprawy umieszczają swoje dzienniki w LoTW. Jeśli jednak mamy papierową kartę QSL, możemy zgłosić do DXCC tak potwierdzoną łączność, ale takie papierowe karty muszą być sprawdzone

można znaleźć różne informacje o aktywnościach z poszczególnych hrabstw, np. <https://www.countyhunter.com/>.

Organizowane są także specjalne zawody: wielu krótkofalowców z USA stara się wtedy uaktywnić poszukiwane hrabstwa. W czasie takich zawodów często zdarza się, że krótkofalowcy uruchamiają stację w taki sposób, że fizycznie znajduje się na granicy kilku hrabstw i QSO zalicza każde z nich. Generalnie jest to fantastyczna zabawa.

CQ WPX Awards Program

Dyplom jest wydawany za łączności ze stacjami całego świata, używającymi różnych prefiksów. Podstawowy dyplom można otrzymać już za 400 potwierdzonych prefiksów przy pracy MIXED lub 300 prefiksów przy pracy CW, SSB lub Digital. Oczywiście wyróżnienia są wydawane za kolejne ilości potwierdzonych prefiksów.

Warto zaznaczyć, że zasady dyplomu CQ WPX określające, czym jest prefiks są powszechnie przyjęte na całym świecie. Na przykład:

- w przypadku stacji MU/SP5UAF prefiksem jest MU0;
- dla stacji W1XYZ/KH6 prefiksem jest KH6,
- dla stacji SP95IARU prefiksem jest SP95
- dla stacji SP5UAF/9 prefiksem jest SP9

Łowcy prefiksów powinni zwrócić uwagę na zawody CQ WW WPX Contest. Podczas tych zawodów uruchamia się wiele stacji, używających specjalnych prefiksów - uzyskanych tylko na okres tych zawodów.

WAZ Awards

WAZ to skrót od Worked All Zones. Zone oznacza strefę. Cały obszar świata został podzielony na strefy. Podział ten został powszechnie przyjęty przez krótkofalowców całego świata. Takich stref jest 40. Na stronie internetowej "CQ" można znaleźć mapę świata z podziałem na strefy WAZ, jak też szczegółowe zestawienie z opisową informacją o podziale na strefy. Uwaga: istnieje jeszcze zupełnie niezależny podział świata na strefy ITU. Na kartach QSL zwykle umieszczany jest zarówno numer strefy WAZ, jak też numer strefy ITU. Polska znajduje się w strefie WAZ-15.

Dyplomy WAZ są wydawane za poszczególne emisje, jak też za poszczególne pasma. O ile z polskiej perspektywy nawiązanie łączności z wszystkimi strefami WAZ w paśmie 20 metrów nie jest bardzo trudne, choć wymaga nieco czasu, o tyle zaliczenie wszystkich stref w pasmach 80 czy 160 metrów to już bardzo duże osiągnięcie.

Udział w zawodach CQ WW DX Contest to okazja do nawiązania łączności z wieloma strefami WAZ. Ze stacji contestowej (posiadającej wydajne anteny) w czasie zawodów w paśmie 20 metrów można niejednokrotnie nawiązać łączności z wszystkimi strefami WAZ.

Warto wiedzieć, że program dyplomowy WAZ jest zintegrowany z LoTW (Logbook of the World). Na podstawie łączności potwierdzonych w systemie LoTW możemy sprawdzić stan zaliczonych stref WAZ.

Dyplomy JARL

Japoński Związek Krótkofalowców wydaje kilkadziesiąt atrakcyjnych dyplomów. Z polskiej perspektywy ich zdobycie nie jest łatwe. Listę

wszystkich dyplomów wydawanych przez JARL można znaleźć na stronie https://www.jarl.org/English/4_Library/A-4-2_Awards/Award_Main.htm. Wśród dyplomów JARL warto zwrócić uwagę na:

- **JCC** - łączności z japońskimi miastami;
- **JCG** - łączności z japońskimi obszarami określanymi terminem **GUN**. GUN jest obszarem administracyjnym, ale raczej regionalnym związkiem miast i wiosek.
- **AJA** - łączności z liczbą minimum 1000 miast i/lub obszarów **Ku**. Ku jest jednostką administracyjną dużych miast Japonii. Na przykład obszar Tokyo jest podzielony na 23 obszary Ku.

Dyplomy za łączności ze stacjami z okręgów administracyjnych różnych krajów

Takich dyplomów jest dość dużo. Z naszej polskiej perspektywy warto wymienić kilka tego rodzaju programów dyplomowych.

- **OK Counties Award** - dyplom za łączności z różnymi obszarami administracyjnymi stacji czeskich. Na kartach QSL od stacji z Czech należy szukać trzyliterowych oznaczeń tych obszarów. Doskonałą okazją do spełnienia warunków tego dyplomu jest udział w zawodach OK/OM DX Contest. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie <https://www.crk.cz/ENG/AWARDE>.
- **Helvetia 26** - dyplom za łączności ze stacjami z wszystkich kantonów Szwajcarii (kantonów jest 26). Jako kolejne etapy tego dyplomu wydawane są dyplomy SWITZERLAND - wyróżniające łączności ze szwajcarskimi kantonami na różnych pasmach. Strona WWW: <https://www.uska.ch/download/reglement-diplome-v2-2/>.
- **DLD (Deutschland Award)** - stacje niemieckie zrzeszone w DARC (Niemiecki Związek Krótkofalowców) mają przydzielony numer DOK. Jest to swego rodzaju kod lokalizacji. Numer DOK można znaleźć praktycznie na każdej kracie QSL stacji niemieckiej. Warto wiedzieć, że niemieckie stacje okolicznościowe często otrzymują specjalny, okolicznościowy numer DOK (tzw. Sonder DOK). Na przykład stacja **DF70DARC** ma przydzielony DOK o numerze **70DARC**. Dyplom DLD jest wydawany tylko za łączności na jednym paśmie. Inaczej mówiąc: dla kolejnych pasm wydawany jest oddzielny dyplom. Dyplom podstawowy (DLD 100) można otrzymać za potwierdzone łączności z minimum setką różnych DOK. Kolejne klasy dyplomu są wydawane za każde kolejne 100, np. DLD 200, DLD 300 itd. W najwyższej klasie, DLD 1000 można otrzymać specjalny, grawerowany dyplom. Regulamin dyplomu można znaleźć na dedykowanej stronie: [Rules of the Deutschland-Diploma](https://www.uska.ch/download/reglement-diplome-v2-2/).

World Wide Flora and Fauna

To bardzo ciekawy i popularny program dyplomowy, którego celem jest promowanie obszarów chronionych. Do dyplomów zaliczane są łączności ze stacjami pracującymi z takich terenów (w Polsce są to np. obszary parków narodowych, parków krajobrazowych, obszary objęte programem Natura 2000 itd.).

Podobnie jak w programie IOTA każda wyspa posiada swój numer, tak też w programie Flora Fauna każdy chroniony obszar ma przydzielony unikalny identyfikator. Numery identyfikacyjne polskich obszarów chronionych rozpoczynają się od SPFF, a następnie po znaku myślnika znajduje się numer, np. SPFF-0163.

Wśród stacji zainteresowanych tym programem dyplomowym istnieje także duża grupa takich, którzy cyklicznie uruchamiają swoją stację z takich terenów, zwykle pracując w warunkach polowych (z zasilania akumulatorowego, często ze stacją zainstalowaną w samochodzie itd.).

Szczegółowe informacje na temat dyplomów Flora Fauna można znaleźć na stronie <https://wwff.co/>. Regulamin precyzyjnie określa zasady aktywacji obszarów chronionych. Program dyplomowy WWFF cieszy się bardzo dużym powodzeniem i w poszczególnych krajach często mobilizuje lokalne środowiska do organizowania wypraw na obszary lokalnych obszarów chronionych.

Warto wiedzieć, że jako uzupełnienie tego programu o światowym zasięgu, w wielu krajach powstały krótkofalarskie inicjatywy promujące obszary chronione danego kraju. Stało się tak także w Polsce -

uruchomiony został program i portal SPFF: <http://spff.suchacz.eu/news.php>.

Dyplomowa automatyzacja czyli Ultimate AAC

Jeszcze kilkanaście lat temu uzyskanie jakiegokolwiek dyplomu wymagało wybrania papierowych kart QSL, wypełnienia formularza itd. Później pojawiły się systemy typu LoTW czy możliwość uzyskania dyplomu na podstawie wyszukania swojego znaku. Jeszcze dalej idzie system **Ultimate AAC** czyli **Ultimate Award Application Center**.

Ultimate AAC to program napisany przez niemieckiego krótkofalowca DK5UR. Program dotyczy przede wszystkim łączności przeprowadzonych emisjami cyfrowymi, ale nie tylko. Obecnie oprogramowanie obsługuje dyplomy wydawane przez EPC (European PSK Club), CDG (Croatian Digital Group), NDG (Natal Digital Group), 30 MDG (30 Meter Digital Group), FT8DMC (FT8 Digital Mode Club), ERC (European Ros Club), AGB (Activity Group of Belarus) oraz BCS (Belgium Club SSTV).

Warunki dyplomów wydawanych przez wymienione kluby są wbudowane w oprogramowanie Ultimate AAC. Po instalacji i skonfigurowaniu programu po prostu skanuje nasz dziennik. Obsługiwane są najważniejsze programy logujące, więc wystarczy wskazać katalog, w którym znajduje się nasz log, a program Ultimate AAC wykona resztę pracy.

Po zeskanowaniu logu w odpowiednim miejscu programu zobaczymy wszystkie dyplomy, których warunki spełniamy wraz z wykazem łączności do każdego dyplomu. Wtedy dla każdego z takich dyplomów wystarczy kliknąć "Apply", co powoduje, że automatycznie mailem wysyłane jest zgłoszenie do odpowiedniego Award Managera. Zwykle po jednym dniu Award Manager informuje, czy wszystko jest OK. Uzyskane w ten sposób dyplomy można pobrać (jako PDF lub jpg) ze strony EPC Member Center <https://epc-mc.eu/> (oczywiście wcześniej należy się na tym portalu zarejestrować). Ze strony tej można też pobrać najnowszą wersję instalacyjną programu Ultimate AAC (program jest darmowy).

Oczywiście program rejestruje, które dyplomy już uzyskaliście, a więc przy kolejnym skanowaniu naszego logu pokażą się tylko nowe dyplomy, których warunki spełniliście.

Wykorzystanie Ultimate AAC bardzo ułatwia uzyskanie wielu interesujących dyplomów. Ktoś mógłby nawet powiedzieć, że niektóre z nich są nieco "przekombinowane". Nie zmienia to faktu, że narzędzie jest bardzo wygodne i pozwala na znaczne zautomatyzowanie zgłoszeń do dyplomów wydawanych przez wymienione powyżej kluby.

Awards DX Cluster

DX Cluster będzie przedmiotem oddzielnego rozdziału elementarza. Jest to - ogólnie rzecz biorąc - serwis internetowy, zbierający informacje o stacjach, które w danym momencie pracują na pasmach amatorskich. W innym rozdziale napiszemy szerzej, jak to się dokładnie dzieje.

Tutaj warto tylko zaznaczyć, że rosyjscy krótkofalowcy stworzyli odmianę DX Cluster'a dedykowaną specjalnie dla łowców dyplomów. Informacje, które trafiają do serwisu są dodatkowo opisywane nazwami dyplomów, do których są zaliczane łączności. Weryfikacja ta odbywa się na podstawie definicji dyplomów zdefiniowanych w mechanizmach obsługujących to narzędzie.

System Awards DX Cluster (<https://www.adxcluster.com/>) pozwala na tworzenie nowych definicji dyplomów (dyplomy użytkownika) oraz umożliwia załadowanie pliku ADIF w celu weryfikacji. Dane z załadowanego pliku ADIF nie są zapisywane na serwerze, ale służą jedynie do weryfikacji spełnienia warunków dyplomów. Użytkownik ma możliwość ustawienia, jakie pasma/emisje mają być weryfikowane.

Po utworzeniu konta użytkownika w systemie Award DX Cluster indywidualne ustawienia są zapisywane i odpowiednio wczytywane przy każdym zalogowaniu. Warto sprawdzić działanie tego bardzo ciekawego serwisu.